

TİCARİ FAALİYETTE BULUNAN/BULUNACAK YATIRIMCILARA YÖNELİK GETİRİLEN YENİ DESTEKLER

Sirkülerimize konu; 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 09.08.2016 tarih ve 29796 sayılı resmi gazetede yayımlanmıştır. Yayımlanan Kanunda;

- * 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanununda,
- * 5682 Sayılı Pasaport Kanununda,
- * 6183 Sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanununda,
- * 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununda,
- * 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda,
- * 213 Sayılı Vergi Usul Kanununda,
- * 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununda,
- * 492 Sayılı Harçlar Kanununda,
- * 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanununda,
- * 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda,
- * 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda,
- * 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda,
- * 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda,
- * 5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanununda,
- * 5491 Sayılı Çek Kanununda,
- * 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununda,

Yapılan değişikliklerle ticari hayatta bürokratik işlemlerin azaltılması ve ticari faaliyette bulunan kişilerin haklarının korunması yönünde adımlar atılmıştır.

Sirkülerimizde yapılan destekler kısaca anlatılmış olup, ayrıntılı bilgiler maddelerinde değişiklik yapılmış olan ilgili kanunlarda ve 6728 Sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda yer almaktadır.

Ticari İşletmelere/İşlemlere İlişkin Düzenlemeler;

Hali hazırda en çok eleştirilen konu olan iflas erteleme ve ticarete ödeme aracı olarak kullanılan “çek” ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan bu düzenlemelerde;

- Borç ödemeyi erteleme olarak kullanılan İflas erteleme işlemlerine düzenleme getirilmiştir. Yapılan düzenlemeler ile bu işlemlere standartlar getirilmiş, süreler belirlenmiştir.

- Ödeme aracı olarak kullanılan çek için yeni düzenlemeler getirilmiştir.
  - Çek şekli ve düzenleme olarak yenilenmiştir. Çek adetlerine Karekod ve seri numarası eklenmiştir. Ancak 31.12.2016 tarihinden önce basılan çeklerde bu hususlar aranmayacaktır.
  - Çek düzenleyen kişi şirketin yönetiminden ayrılrsa bile sorumluluğu devam etmektedir.
  - Karşılıksız çıkan çek adedinin her biri için binbeşyüz güne kadar adli para(günlük tutar kişinin gelirine göre 20TL ile 100TL arasında Mahkemece belirlenir) cezası kesilir. Bedel süresinde ödenmez ise hapis cezası ayrıca uygulanır.
  - Karşılıksız çek düzenlenen kişilerin bilgileri Merkez Bankasına, MERSİS, UYAP ve Risk Merkezi sistemine işlenir. Çek ödenmedikçe ve yasal mevzuatlar yerine getirilmedikçe ilgili kişi için hiçbir şekilde çek hesabı açılmaz ve bankalarca çek verilemez.

İşletmelerin/Şirket Kuruluşlarında Ticaret Sicili İşlemleri

Şirket kuruluşlarına ilişkin hazırlanan ana sözleşmeler noter huzurunda imzalanabileceği gibi tercih edilirse Ticaret Sicil Memurunun önünde de ortaklar tarafından imzalanabilir.

Tacirler ve şirketlerin yetkilileri imzalarının(imza beyannamesi) tescilini de noterin veya istenirse Ticaret Sicil Memurunun önünde imzalayarak yapabilir.

Şirketlerin tasfiye işlemlerine ilişkin olarak üçüncü ilandan sonra bir sene bekleme süresi altı aya düşürülmüştür.

Şirket kuruluşunda istenen kurucular beyanı kanundan çıkartılmıştır. Bundan sonra kurucular beyanı Ticaret Siciline verilmeyecektir.

İhracat Yapanlara Getirilen Destekler;

İhracatçı firmalara yayımlanan kanun kapsamında damga vergisi ve harç istisnaları getirilmiştir. Kanunun kendisinde geniş açıklamalar mevcuttur.

Yeşil pasaport verilmesi;

Bakanlar Kurulunca belirlenen son üç yıllık ortalama ihracat tutarını aşan işletme sahiplerine hususi damgalı pasaport verilecektir. Bununla işletme sahiplerinin yurtdışı çıkışlarına kolaylık ve vize muafiyeti sağlanması amaçlanmaktadır. Uygulama için Bakanlar Kurulu Kararınca yayımlanacak yıllık ihracat tutarı beklenmektedir.

Hizmet Erbabına Yurt Dışı İlişkili İşlemlere İlişkin Ödenen Ücretlerde Gelir Vergisi İstisnası ve İndirimleri

- Ekonomi Bakanlığından alınan izne istinaden kurulan bölgesel yönetim merkezlerinde münhasıran merkezin faaliyet izni kapsamında istihdam ettikleri hizmet erbabına

Türkiye dışında elde ettiği kazançları üzerinden döviz olarak ödediği ücretler,(01.09.2016 tarihinden itibaren yürürlüktedir.)

- Kanuni ve iş merkezi Türkiye de bulunmayan işverenlerin yanında çalışan hizmet erbabına, İşverenin Türkiye dışında elde ettiği kazanç üzerinden döviz olarak ödenen ücretler (01.09.2016 tarihinden itibaren yürürlüktedir.)

Gelir vergisinden istisnadır.

Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri hasılatın toplam hasılatla oranla %85 'ini aşması halinde işletmelerde, çalışan destek elemanları hariç her bir hizmet erbabı için ocak ayında belirlenen asgari ücretin %15 oranında hesaplanan tutar muhtasar beyannamesinden indirim yapılacaktır. İndirim işlemi takvim yılına ilişkin verilen kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayı takip eden aydan başlayacaktır. (01.01.2017 tarihinden itibaren yürürlüktedir.)

Kazanç Vergilerinde Yapılan İndirimler

Yurtdışı Hizmetlere İlişkin

Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın %50'si işletmelerin vergi matrahından indirim konusu yapılabilir.

Bu indirimden yararlanılabilmesi için fatura veya benzeri belgenin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmesi şarttır.

Ar-Ge İndirimleri:

Ar-ge indirimleri gelir ve kurumlar vergisi mevzuatından çıkartılarak kendi kanununa eklenmiştir. 5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Madde 3/A bölümüne gelir ve kurumlar vergisinin indiriminden yararlanılacak ilgili maddelerine atıf yapılmıştır.

Yeni uygulamaya ilişkin düzenlemeleri Maliye Bakanlığı ile Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı müştereken yapacaklar.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi

Hali hazırda hizmet erbabına ilişkin ücret kesintileri muhtasar beyannamesi ile Gelir İdaresi Başkanlığına, sosyal güvenlik kesintileri Aylık Prim ve Hizmet belgesi Sosyal Güvenlik Başkanlığına beyan edilip ödenmektedir.

01.01.2017 tarihinden itibaren bu iki belge tek belge olarak Gelir İdaresi Başkanlığına elektronik sistemde verilecektir. Bu kapsamda yapılacak çalışmalar ilgili bakanlıklarca beraber yapılarak düzenlemeler yayımlanacaktır.

Hali hazırda oluşturulacak bu beyanname için belirlenen damga vergisi tutarı 37,40TL dir.

Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde, sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve kodunu, gerçeğe aykırı bildiren her bir işyeri için aylık asgari ücreti geçmemek üzere meslek adı ve kodu gerçeğe aykırı bildirilen sigortalı başına asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Bu kapsamda Sosyal Güvenlik mevzuatında idari para cezalarında değişikliğe gidilmiştir. Konuya ilişkin cezalar 5510 sayılı kanununun 102. Maddesinde ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

Damga Vergisine İlişkin Değişiklikler;

Yayımlanan kanunda en fazla düzenleme Damga vergisi kanununda yapılmıştır. Yatırım teşvik belgesine tabi işlemler, İhracata ilişkin düzenlenen sözleşmeler, Döviz Kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler ve diğer faaliyetlere ilişkin bazı işlemlerde istisnalar, muafiyetler veya indirimlere gidilmiştir. Bu bölümde kısaca bilgiler verilmiş olup, yapılan ticari işlemlere ilişkin olarak damga vergisi kanununa tekrardan göz atmakta fayda olacaktır.

- Damga vergisinde nispi vergiye tabi olan sözleşmelerde sadece bir nüshası damga vergisine tabi olacaktır. Sözleşmelerde adi kefalet ve garanti taahhüdü bulunması durumunda yalnızca biri dikkate alınacaktır. Sözleşmede yer alan pey akçesi, cayma tazminatı, ücret tevkifi gibi cezai şartlar damga vergisine konu edilmeyecektir.
- Azami tutarda damga vergisi ödenen sözleşmelerle ilgili olarak yapılan ek sözleşmelerde sadece bedele ilişkin artışlardan damga vergisi hesaplanmayacaktır.
- İhracata ilişkin idareye verilen gümrük beyannameleri vergiden müstesna olacaktır.
- Beyan süresi içinde verilen düzeltme vergi beyannameleri damga vergisinden istisna olacaktır.
- Şirket ortaklık pay devirleri damga vergisinden istisna edilmiştir.

Harçlar kanununda yapılan değişikliklerde bu konulara paralel olarak yapılmıştır.

Yine ticaret sicili harçlarının tahsilatı için ilgili Ticaret Odalarına yetki verilmiştir.

Yatırım Teşvik Belgesi Destekleri;

Yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlara en geniş şekilde vergi istisnaları gelmiştir. Bu kapsamda yaptırılan işler için hazırlanan sözleşmelere ait damga vergisi, harçlar vb istisnalar,

Belge kapsamında inşa edilen binaların emlak vergisi beş yıl vergiden muaf olmaktadır.

İşletme Aktifine Kayıtlı Taşınır Taşınmaz Malların Sat/Kirala İşlemlerine Yönelik Destekler

Bu kapsamda vergi kanunlarında yapılan değişikliklerle kolaylıklar getirilmiş vergi istisnaları sağlanmıştır. Konuya ilişkin özet bilgilere aşağıda olup, ilgili vergi kanunlarının incelenmesinde fayda olacaktır.

- Finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen her türlü taşınır ve taşınmaz malların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınacaktır.
- Her türlü taşınır ve taşınmaz malların 6361 sayılı Kanun kapsamında geri kiralama amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla, kurumlar tarafından finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına satışından doğan kazançlar kiracı tarafından pasifte özel bir fon hesabında tutulur ve özel fon hesabında tutulan bu tutar sadece kiracı tarafından bu varlıklar için ayrılacak amortismanların (bu varlıkların kiralayan kurumlara devrinden önce kiracıdaki net bilanço aktif değerine isabet eden amortismanlar hariç) itfasında kullanılır. İstisna edilen kazançtan herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır.
- Ayrıca bu kapsamda düzenlenen kağıtlara ilişkin damga vergisi ve harç istisnaları ile muafiyetler getirilmiştir.

Diğer Destekler

- Tüketicinin Korunması Hakkında kanun gereğince; Sigorta şirketlerince iptal edilen ve Tüketicilere iade ettiği tutar üzerinden hesaplanan vergiyi iade ettiği dönemde hesaplanan BSMV den mahsup edebilir.
- İşletmeye dahil olan gayrimenkullerin iktisadi değerini artırıcı niteliği olan ısı yalıtım ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamalar, aktifleştirilmeden yapıldığı yılda gider yazılabilir. İş yapan ile yapılan sözleşmelerde damga vergisinden istisna olacaktır.
- B formunun belirlenen süreden sonra üç gün içinde verilmesinde uygulanacak usulsüzlük cezası 1/10 uygulanacaktır. Daha önce bu cezalar bir gün geçse bile tam olarak uygulanıyordu.

- Vergi incelemelerine başlanılmadan önce vergi mükellefine bazı kolaylıklar sunulmaktadır. İnceleme öncesi belirlenen bir tutar ödenir ise cezaların bir kısmından feragat edilmektedir.
- Transfer fiyatlandırması mevzuatı kapsamında; İlişkinin doğrudan veya dolaylı olarak ortaklık kanalıyla oluştuğu durumların örtülü kazanç dağıtımı kapsamında sayılması için en az %10 oranında ortaklık, oy veya kâr payı hakkının olması şartı aranacaktır. Ortaklık ilişkisi olmadan doğrudan veya dolaylı olarak en az %10 oranında oy veya kâr payı hakkının olduğu durumlarda da taraflar ilişkili kişi sayılacaktır. İlişkili kişiler açısından bu oranlar topluca dikkate alınacaktır.

SAYGILARIMIZLA,...